

На основу члана 66. став 2. Закона о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије („Службени гласник РС”, број 40/21) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 - исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 - УС, 72/12, 7/14 - УС, 44/14 и 30/18 – др. закон),

Влада доноси

УРЕДБУ О ЕКО-ДИЗАЈНУ ПРОИЗВОДА КОЈИ УТИЧУ НА ПОТРОШЊУ ЕНЕРГИЈЕ

(Уредба је објављена у „Службеном гласнику РС”, број 132/21 од 30. децембра 2021. године а ступила је на снагу 7. јануара 2022. године)

І. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет

Члан 1.

Овом уредбом ближе се уређују обавезе произвођача, његовог заступника, односно увозника у погледу еко-дизајна производа који утичу на потрошњу енергије, поступак оцењивања усаглашености производа са захтевима еко-дизајна, претпоставка усаглашености, декларација усаглашености, знак усаглашености и други услови којима се обезбеђује примена захтева еко-дизајна на производе који утичу на потрошњу енергије.

Ова уредба се не примењује на средства за превоз лица или робе.

Значење израза

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овој уредби имају следеће значење:

- 1) компоненте и склопови су делови намењени за уградњу у производе који се не стављају на тржиште и/или у употребу као појединачни делови за купце, или чији се учинак на животну средину не може независно оценити;
- 2) технички пропис/мера за спровођење је технички пропис којим министар надлежан за послове енергетике прописује опште или посебне захтеве еко-дизајна, врсту производа на који се захтеви односе, начин оцењивања усаглашености, као и поступак провере усаглашености производа са захтевима еко-дизајна у сврху тржишног надзора;
- 3) материјали су сви материјали који се користе током животног циклуса једног производа;
- 4) пројектовање производа је скуп процеса којима се правни, технички, безбедносни, функционални, тржишни или други захтеви које треба да испуњава производ претварају у његове техничке спецификације;

- 5) аспект животне средине је сваки елемент или функција производа који током његовог животног циклуса утичу на животну средину или трпе њен утицај;
- 6) утицај на животну средину је свака промена животне средине која у потпуности или делимично проистиче из производа током његовог животног циклуса;
- 7) животни циклус су узастопне и међусобно повезане фазе производа, почев од коришћења сировина за производњу производа до коначног одлагања;
- 8) поновна употреба је свака операција којом се производ или његове компоненте, након што су достигли крај прве употребе, користе за исту намену за коју су осмишљени, укључујући даљу употребу производа који је враћен у центар за сакупљање отпада, дистрибутеру, субјекту који рециклира или произвођачу, као и поновна употреба производа након прераде;
- 9) рециклажа је свака операција поновног искоришћења којом се отпад прерађује у производ, материјале или супстанце за првобитну намену или за друге намене, искључујући у сврху искоришћења енергије;
- 10) искоришћење енергије је коришћење сагорљивог отпада (који се не може рециклирати) као средства за производњу енергије путем директног спаљивања, са другим отпадом или без њега, али с искоришћењем топлоте;
- 11) отпад је свака материја или предмет коју држалац одбацује, намерава или је неопходно да одбаци;
- 12) опасан отпад је отпад који по свом пореклу, саставу или концентрацији опасних материја може проузроковати опасност по животну средину и здравље људи и има најмање једну од опасних карактеристика утврђених посебним прописима, укључујући и амбалажу у коју је опасан отпад био или јесте упакован;
- 13) еколошки профил је опис, у складу са одговарајућим техничким прописом, улаза и излаза (нпр. материјала, емисије и отпада) повезаних са производом кроз животни циклус, који су значајни у погледу утицаја на животну средину и исказани у физичким вредностима које се могу измерити;
- 14) учинак производа на животну средину су резултати које произвођач достигне управљањем аспектима животне средине производа, видљиви у његовој техничкој документацији;
- 15) побољшање учинка на животну средину је процес побољшања учинка на животну средину током узастопних генерација производа, иако не обавезно у погледу свих аспеката животне средине истовремено;
- 16) захтев еко-дизајн је сваки захтев у вези са производом или са пројектовањем производа, намењен побољшању његовог учинка на животну средину, или захтев за достављање информација о аспектима животне средине производа;
- 17) општи захтев еко-дизајна је сваки захтев еко-дизајна заснован на еколошком профилу производа као целине, без задатих граничних вредности за поједине аспекте животне средине;
- 18) посебан захтев еко-дизајна је квантификован и мерљив захтев еко-дизајна који се односи на поједине аспекте животне средине производа, као што је потрошња енергије током употребе, израчуната за дату јединицу учинка производа;
- 19) српски стандард је стандард који је донело национално тело за стандардизацију у Републици Србији.

Други изрази употребљени у овој уредби, који нису дефинисани у ставу 1. овог члана, имају значење одређено законом којим се уређују енергетска ефикасност и рационална употреба енергије, или законом којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености.

II. ОБАВЕЗЕ ПРОИЗВОЂАЧА, ЊЕГОВОГ ЗАСТУПНИКА ИЛИ УВОЗНИКА

Обавезе произвођача и/или његовог заступника

Члан 3.

Произвођач производа за који су прописани захтеви еко-дизајна одговоран је за усаглашеност производа са овом уредбом и одговарајућим техничким прописом, ако ставља на тржиште и/или пушта у рад производ под сопственим именом или жигом, као и ако употребљава производ за сопствене потребе.

Пре него што стави на тржиште и/или пусти у рад производ за који су прописани захтеви еко-дизајна, произвођач или његов заступник ставља знак усаглашености и издаје декларацију усаглашености, чиме изјављује и гарантује да производ задовољава све прописане захтеве екодизајна.

Обавеза чувања документације

Члан 4.

Након стављања на тржиште и/или у употребу производа који је усаглашен са овом уредбом и одговарајућим техничким прописом, произвођач и/или његов заступник у обавези је да у периоду од десет година од производње последњег таквог производа чува документацију која је у вези са извршеним поступком оцењивања усаглашености и издату декларацију усаглашености, за потребе провере у сврху тржишног надзора.

Произвођач и/или његов заступник ставља на располагање документацију из става 1. овог члана надлежном органу тржишног надзора, у складу са законом којим се уређује тржишни надзор.

Документација о оцењивању усаглашености и декларација усаглашености морају да буду на српском језику.

Обавеза информисања

Члан 5.

У складу са одговарајућим техничким прописом произвођач има обавезу да обезбеди, у облику који купац може да разуме:

- 1) потребне информације о одрживој употреби производа;
- 2) информације о еколошком профилу производа и користима од еко-дизајна, ако је то прописано одговарајућим техничким прописом.

Обавезе увозника

Члан 6.

У случају да произвођач није регистрован у Републици Србији и нема заступника, увозник је дужан:

- 1) да обезбеди да производ који се ставља на тржиште и/или пушта у рад буде усаглашен са захтевима ове уредбе и одговарајућег техничког прописа;
- 2) да чува и стави на располагање органима тржишног надзора декларацију усаглашености и техничку документацију о производу.

III. ПОСТУПАК ОЦЕЊИВАЊА УСАГЛАШЕНОСТИ

Врсте поступка

Члан 7.

Произвођач или његов заступник пре него што стави на тржиште или пусти у рад производ за који су прописани захтеви еко-дизајна спроводи поступак оцењивања усаглашености производа са захтевима одговарајућег техничког прописа.

Произвођач или његов заступник могу изабрати један од следећих поступака за оцењивање усаглашености:

- 1) интерна контрола пројектовања или
- 2) систем менаџмента за оцењивање усаглашености.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, ако је прописано одговарајућим техничким прописом, примењује се други поступак оцењивања усаглашености производа, у складу са законом којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености и прописом којим се уређује начин спровођења оцењивања усаглашености.

Ако је производ на који се примењује одговарајући технички пропис пројектовала организација која је укључена у систем ЕМАС у складу са законом којим се уређује заштита животне средине, претпоставља се да систем менаџмента те организације задовољава захтеве система менаџмента за оцењивање усаглашености из члана 9. ове уредбе.

Ако је производ на који се примењује технички пропис пројектовала организација чији систем менаџмента укључује пројектовање производа, који је усаглашен са одговарајућим српским стандардима објављеним у „Службеном гласнику Републике Србије” којима се преузимају одговарајући хармонизовани стандарди, претпоставља се да систем менаџмента те организације задовољава захтеве система менаџмента за оцењивање усаглашености из члана 9. ове уредбе.

1. Интерна контрола пројектовања

Члан 8.

Произвођач или његов заступник који спроводи поступак интерне контроле пројектовања мора да комплетира досије техничке документације о производу. Досије техничке документације из става 1. овог члана нарочито садржи:

- 1) општи опис производа и његову намену;
- 2) резултате релевантног истраживања о процени утицаја на животну средину које је произвођач спровео и /или упућивање на литературу о процени утицаја на животну средину или студије случаја, које је произвођач користио приликом вредновања, документовања и одабира решења за пројектовање производа;
- 3) еколошки профил производа, ако се то захтева одговарајућим техничким прописом;
- 4) елементе спецификације пројектовања производа који се односе на аспекте животне средине;
- 5) списак српских стандарда којима се преузимају одговарајући хармонизовани стандарди, који су примењени у потпуности или делимично, или опис решења изабраних ради испуњавања захтева одговарајућег техничког прописа у случају када нису примењени ти стандарди, или када ти стандарди не задовољавају у потпуности захтеве одговарајућег техничког прописа.
- 6) копију информације о аспектима животне средине који се односе на пројектовање производа, у складу са захтевима одговарајућег техничког прописа;
- 7) резултате извршених мерења у вези са захтевима еко-дизајна, укључујући појединости о усаглашености тих мерења са захтевима еко-дизајна из одговарајућег техничког прописа.

Произвођач се приликом пројектовања производа у свему придржава захтева из досијеа техничке документације производа из става 2. овог члана и води рачуна да тај досије буде у складу са захтевима одговарајућег техничког прописа.

2. Систем менаџмента за оцењивање усаглашености

Радње система менаџмента за оцењивање усаглашености

Члан 9.

Систем менаџмента за оцењивање усаглашености који спроводи произвођач мора да обухвати: дефинисање и спровођење политике учинка производа на животну средину, планирање, документовање и проверу и корективне радње.

Политика учинка производа на животну средину

Члан 10.

У погледу дефинисања и спровођења политике учинка производа на животну средину, у оквиру система менаџмента за оцењивање усаглашености, произвођач мора да успостави процедуре

којима ће обезбедити усаглашеност производа са захтевима одговарајућег техничког прописа, као и да трајно утврђује и преиспитује индикаторе учинка производа на животну средину у циљу побољшања тог учинка.

Процедуре из става 1. овог члана нарочито садрже:

1) списак докумената који се морају припремити у циљу доказивања усаглашености производа и, у зависности од случаја, ставити на располагање надлежним органима; 2) циљеве и индикаторе учинка производа на животну средину, као и организациону структуру, одговорности, овлашћења менаџмента и алокације ресурса с обзиром на њихово достизање и одржавање;

3) провере и испитивања које се врше након производње да би се потврдио учинак производа у односу на задате индикаторе учинка на животну средину;

4) поступак контролисања захтеване документације и обезбеђивање њеног ажурирања;

5) методе за потврђивање примене и ефикасности елемената у погледу животне средине система менаџмента.

Планирање

Члан 11.

У погледу планирања, у оквиру система менаџмента за оцењивање усаглашености, произвођач мора да успостави и одржава:

1) процедуре за утврђивање еколошког профила производа;

2) циљеве и индикаторе учинка на животну средину производа који узимају у обзир технолошке опције, као и техничке и економске захтеве;

3) програм за достизање циљева из тачке 2) овог члана.

Документовање

Члан 12.

У погледу документовања, у оквиру система менаџмента за оцењивање усаглашености, произвођач мора да изради документацију којом се потврђује:

1) да су одговорности и овлашћења успостављени и документовани у циљу обезбеђивања ефикасног учинка производа на животну средину, као и извештавања о његовом дејству ради преиспитивања и побољшања;

2) да се користе системске мере приликом пројектовања производа и да се примењују мере и технике контроле пројектовања и верификације;

3) да су припремљене и да се одржавају информације о битним елементима животне средине система менаџмента и процедуре за контролу потребне документације.

Документација о производу нарочито садржи податке из члана 8. став 2. тач. 1)-3) и 5)-7) ове уредбе.

Провера и корективна радња

Члан 13.

У погледу провере и корективне радње, у оквиру система менаџмента за оцењивање усаглашености, произвођач мора:

- 1) да предузме све потребне мере којима обезбеђује да производ буде произведен у складу са пројектним спецификацијама и усаглашен са захтевима одговарајућег техничког прописа;
- 2) да успостави и одржава процедуре за испитивање и решавање неусаглашености и спроведе измене у документованим процедурама након корективног деловања;
- 3) да најмање сваке треће године спроведе потпуну интерну проверу система менаџмента у вези са његовим елементима у погледу животне средине.

IV. ПРЕТПОСТАВКА УСАГЛАШЕНОСТИ, ДЕКЛАРАЦИЈА УСАГЛАШЕНОСТИ И ЗНАК УСАГЛАШЕНОСТИ

Претпоставка усаглашености

Члан 14.

Сматра се да производ који има знак усаглашености из члана 16. ове уредбе испуњава захтеве еко-дизајна у складу са овом уредбом и одговарајућим техничким прописом. Сматра се да је производ усаглашен са захтевима из става 1. овог члана и у следећим случајевима:

- 1) када су у производњи производа примењени српски стандарди којима се преузимају одговарајући хармонизовани стандарди, са којима је усклађен одговарајући технички пропис;
- 2) када је производу додељен еколошки знак у складу са законом којим се уређује заштита животне средине, а захтеви за доделу тог знака су у складу са захтевима одговарајућег техничког прописа.

Декларација усаглашености

Члан 15.

Декларација усаглашености производа са одредбама ове уредбе и одговарајућег техничког прописа мора да садржи следеће елементе:

- 1) пословно име и адресу седишта произвођача или заступника;
- 2) јединствени идентификациони број производа;
- 3) опис производа (може бити праћен фотографијом, ако је то одговарајуће) који садржи назив, марку, тип, односно модел или друге податке, ради ближе идентификације производа;
- 4) назив државе у којој је производ произведен;
- 5) назив техничког прописа на основу ког је оцењена усаглашеност производа и број „Службеног гласника Републике Србије” у ком је тај пропис објављен;

б) податке о примењеним стандардима или техничким спецификацијама на које се позива технички пропис на основу ког је оцењена усаглашеност, а у односу на које се изјављује да постоји усаглашеност;

7) идентификацију и потпис овлашћеног лица, одговорног за издавање декларације у име произвођача или његовог заступника;

8) место и датум издавања декларације. Декларација усаглашености може да се односи на један или више производа.

Знак усаглашености

Члан 16.

Производ који је усаглашен са овом уредбом и одговарајућим техничким прописом означава се знаком усаглашености.

Изузетно од става 1. овог члана, производ који није усаглашен са захтевима еко-дизајна може се приказивати на сајмовима, изложбама и другим местима за излагање, ако је у његовој близини видљиво назначено да пре стављања на тржиште и/или пуштања у рад мора бити усаглашен са прописаним захтевима еко-дизајна.

Знак усаглашености је:

- 1) Српски знак усаглашености (у даљем тексту: Српски знак);
- 2) СЕ знак;

Облик, изглед и садржај знака усаглашености из става 3. овог члана у складу је са законом којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености и прописом којим се уређује знак усаглашености.

Забрањено је производ означити другим знаком који није Српски знак усаглашености већ на њега само подсећа својим садржајем или обликом чиме би код потрошача или другог корисника могао да створи заблуду да се ради о Српском знаку усаглашености или ако би означавање производа другим знаком смањило видљивост, односно читљивост Српског знака усаглашености, у складу са законом.

V. ДРУГИ УСЛОВИ КОЈИМА СЕ ОБЕЗБЕЂУЈЕ ПРИМЕНА ЗАХТЕВА ЕКО-ДИЗАЈНА

Одговорност трећег лица

Члан 17.

Ради обезбеђивања примене захтева еко-дизајна, ако произвођач, његов заступник или увозник није регистрован у Републици Србији или је престао да постоји, правно лице или предузетник који ставља производ на тржиште или га пушта у рад обезбеђује усаглашеност производа са захтевима ове уредбе и одговарајућег техничког прописа.

Заштитна клаузула

Члан 18.

Ако се утврди да производ који има знак усаглашености из члана 66. став 2. Закона о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије и који се користи у складу са наменом, не задовољава прописане захтеве еко-дизајна, произвођач или његов заступник имају обавезу да ускладе производ са тим захтевима, у складу са законом.

Ако неусаглашеност не буде отклоњена на начин описан у ставу 1. овог члана, орган из члана 133. став 1. Закона о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије доноси одлуку којом ограничава или забрањује стављање на тржиште и/или у употребу производа или на други начин осигурава да се производ повуче са тржишта, у складу са законом.

Одлука из става 2. овог члана мора бити образложена и одмах се саопштава странки на коју се односи, уз обавештење о правном леку који странки стоји на располагању, у складу са законом којим се уређује тржишни надзор и законом којим се уређују енергетска ефикасност и рационална употреба енергије.

Размена информација и обавештења о мерама предузетим на основу става 2. овог члана врши се у складу са законом којим се уређује тржишни надзор и законом којим се уређују енергетска ефикасност и рационална употреба енергије.

VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Временско важење знака усаглашености

Члан 19.

Од дана ступања на снагу ове уредбе до дана ступања на снагу АСАА споразума за производе на које се примењује ова уредба или, ако тај уговор не буде закључен, до дана приступања Републике Србије Европској унији, означавање усаглашености обавља се стављањем Српског знака усаглашености у складу са овом уредбом и посебним прописима.

Од дана ступања на снагу АСАА споразума за производе на које се примењује ова уредба или, ако тај уговор не буде закључен, од дана приступања Републике Србије Европској унији, означавање усаглашености обавља се стављањем СЕ знака у складу са овом уредбом и посебним прописима.

Измене значења речи

Члан 20.

Од дана ступања на снагу АСАА споразума за производе на које се примењује ова уредба или, ако тај уговор не буде закључен, од дана приступања Републике Србије Европској унији:

1) речи „на српском језику” у одредби члана 4. став 3. ове уредбе имаће значење: „на српском језику, односно на језику који надлежни орган и купац може лако разумети, како је одређено у држави чланици Европске уније у којој се производ испоручује на тржиште”;

2) речи: „Република Србија”, у употребљеном падежу у одредби члана 6. ове уредбе, имаће значење: „Европска унија”, у истом падежу;

3) речи: „српски стандарди објављени у „Службеном гласнику Републике Србије” којима се преузимају одговарајући хармонизовани стандарди”, у одредби члана 7. став 5. ове уредбе у употребљеном падежу и броју имаће значење: „хармонизовани стандарди” у истом падежу и броју;

4) речи „српски стандард којим се преузима одговарајући хармонизовани стандард” у одредбама члана 8. став 2. тачка 5) и члана 14. став 2. тачка 1) ове уредбе, у употребљеном падежу и броју, имаће значење: „хармонизовани стандард”, у истом падежу и броју;

5) речи: „Службени гласник Републике Србије” у одредбама члана 15. став 1. тачка 5) ове уредбе, у употребљеном падежу, имаће значење: „Службени лист Европске уније”, у истом падежу.

Ступање на снагу

Члан 21.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

05 број 110-12164/2021

У Београду, 29. децембра 2021. године

Влада

Председник,

Ана Брнабић, с.р.

